

Apostel Thomas Kerk
www.pgenschede.nl/atk

Ds Richard Vissinga

Matteus 17, 14-20 en Psalm 105, 1-7

31-08-2014 ATK

Lieve gemeente van onze Heer Jezus Christus,

Ruim honderdvijftig jaar geleden verscheen in het zuidfranse stadje Lourdes Maria aan Bernadette Soubirous. Van half februari tot in juli van dat jaar ervaart Bernadette maar liefst twintig keer de verschijning van Maria. In de loop van de weken groeit het aantal mensen dat met haar meegaat naar de Grot. Allemaal raken ze zeer geïmponeerd door de rust en de volmaakte sereniteit van Bernadette.

Het wonder van Lourdes! Sindsdien trekken jaarlijks vele honderdduizenden pelgrims naar de Grot. Sommigen hebben er genezing gevonden. Tot voor kort hingen aan de wand van de grot de krukken van de mensen, die er genezen werden van hun kwalen. Verreweg de meeste zieken en gehandicapten vinden er geen genezing, maar velen van hen voelen zich wel herboren door hun bezoek aan Lourdes en gaan met positieve energie weer naar huis terug.

In het evangelie van vanmorgen hoorden we van een wonder dat Jezus verricht. Een vader komt genezing vragen voor zijn zoon, die lijdt aan epilepsie. Ziekte werd in die tijd gezien als een teken dat de orde was verstoord door kwade machten. Jezus' leerlingen blijken niet in staat de demon uit te drijven. Jezus spreekt hem op strenge toon toe, waarop de demon uit de jongen weg gaat en hij vanaf dat moment genezen is.

Als later de leerlingen aan Jezus vragen waarom zij de zieke jongen niet konden genezen wijst Jezus op hun gebrek aan geloof: 'als jullie geloof hebben als een mosterdzaadje dan zullen jullie tegen die berg zeggen: verplaats je van hier naar daar, en dan zal hij zich verplaatsen'. Geloof blijkt tot grootse dingen in staat.

Wij weten allemaal van mensen, die tegen de klippen op gebeden hebben om genezing, voor zichzelf, voor hun verwanten. Maar er kwam geen genezing. Hadden ze te weinig geloof?

Sommigen durven dat inderdaad klip en klaar te beweren, als een conclusie uit wat Jezus hier zegt. Velen zijn gelukkig veel voorzichtiger. Er is niet altijd genezing. Wel vaak overgave om te aanvaarden en kracht om te dragen. Soms is dat net zo wonderlijk.

Hoe kijken we aan tegen de wonderen waarover we lezen en horen? De wonderen die Jezus heeft gedaan, het wonder van Lourdes?

Veel wonderen in het leven van Jezus hebben het karakter van een gebeurtenis die wordt veroorzaakt door een bijzonder ingrijpen van God. Volgens de moderne natuurwetten zijn ze niet te verklaren. Dat zegt nog niet alles, wel dat zulke wonderen ons vaak niet alleen tot verwondering brengen, maar ook in verlegenheid. De term wonder gebruiken we trouwens op verschillende manieren. Er kan ons iets overkomen, een ontmoeting, een gebeurtenis, wat zo bijzonder is, dat we ervan overtuigd zijn, dat het een teken van God moet zijn; geen toeval maar een wonder.

Het grootste wonder dat we in de bijbel tegenkomen is de opwekking van Jezus uit de dood. Het is de oorzaak geworden van het ontstaan van de christelijke kerk. Hoe moeilijk het ook is ons daar een concrete voorstelling van de te maken, het is overduidelijk dat er iets gebeurd is wat veel meer is dan een psychisch verschijnsel in de hoofden van de leerlingen, een onverklaarbaar gebeuren dat hen diep heeft aangegrepen. De betekenis van Jezus' wonderen wordt bepaald door een aantal bijzondere kenmerken.

Ten eerste is er het simpele feit, dat Jezus lang niet alle zieke mensen van Israel genezen heeft. Dat doel heeft hij blijkbaar niet gehad, zoals we dat wel zien bij sommige hedendaagse genezers, die grote hallen afhuren om zoveel mogelijk mensen in één keer te genezen.

Jezus is juist heel beducht voor zoveel publieke belangstelling. Als het volk hem achterna loopt met de hoop op nog meer wonderen, ziet hij dat niet als een teken van succes, maar eerder als een groot risico. Want al die mensen die afkomen op zijn wonderen, zijn die ook geïnteresseerd in zijn boodschap? Zijn die ook bereid om hun eigen leven kritisch te bezien in het licht van Gods Koninkrijk?

De wonderen van Jezus staan niet op zichzelf, omdat hij ze verricht als tekens van het Koninkrijk.

Net als de gelijkenissen hebben zijn wonderen de bedoeling om mensen zo te betrekken bij Gods Koninkrijk, dat het kan doorbreken in hun eigen hart en hun eigen leven. Als dat laatste niet gebeurt, blijven wonderen geïsoleerde mirakels, waarmee je wel de show kunt stelen, maar die verder geen bijzondere betekenis hebben voor het geloof.

Om die reden vraagt Jezus soms na een genezing om het niet door te vertellen, want hij wil geen ongezonde nieuwsgierigheid die niets te maken heeft met een gezond geloof.

Wonderen krijgen dus hun ware betekenis in de concrete ontmoeting met Jezus. Daarom gebeuren ze alleen in de kring van het directe contact met Jezus en niet daarbuiten. Een aantal keren vraagt Jezus daarom eerst aan degene die smeekt om genezing, of hij gelooft in zijn gezag en macht.

En soms zegt Jezus nadat de genezing heeft plaatsgevonden: Uw geloof heeft u gered.

Het vasthoudende geloof van de Kananese vrouw leidt tot genezing van haar dochter!

Dat betekent niet dat wij met ons geloof wonderen kunnen afdwingen, in de trant van: als je maar genoeg bidt en gelooft. Wel dat zo'n wonder alleen geschiedt in de directe ontmoeting met Jezus.

Een wonder is dus niet los verkrijgbaar. Het is een teken van Gods Koninkrijk dat heel ons hart en leven raakt. Dat komt ook naar voren als Jezus soms een genezing verbindt met de vergeving van zonden. Het gaat Jezus niet alleen om de ziel en ook niet alleen om het lichaam; het gaat hem om ziel en lichaam beide, om heel de mens, om alle soorten van pijn, ziekte en geestelijke nood.

Jezus' wonderen zijn tekens van Gods Koninkrijk. Maar wat is dan hun eigen betekenis?

Ze zijn vooral tekens van kracht en gezag. Eén van de Griekse woorden voor 'wonder' betekent 'kracht': dynamische kracht die weerstanden overwint en mensen in beweging brengt.

Wonderen tonen de kracht en het gezag van Jezus en van het Koninkrijk, dat zich door zijn optreden baan breekt in onze wereld.

Die kracht is niet gewelddadig in de zin dat mensen gedwongen worden te geloven en zich te onderwerpen aan God.

De kracht van Jezus en zijn Koninkrijk is in de eerste plaats gericht op genezing en verzoening, op heelwording van gebroken mensen.

De kracht van Gods Koninkrijk die op een bijzondere manier aan de dag treedt in wonderen, wordt ingezet voor de dienst van de genezing, verzoening en bevrijding.

Jezus' wonderkracht wil mensen niet manipuleren of overweldigen, maar genezen, zodat ze zichzelf terugvinden als vrije mensen van God.

De wonderen van Jezus zijn niet alleen tekens, maar ook vóórtekens van Gods Koninkrijk.

Je krijgt nu al even te zien waar het uiteindelijk op uitloopt. Een doorkijkje. Zó zal het gaan worden. Vooral in het licht van Pasen, het grootste teken, zijn de wonderen van Jezus tekens die er hier en nu al iets van laten zien hoe wij bedoeld zijn door God, en hoe wij ooit mogen leven in zijn Koninkrijk.

We gaan tenslotte nog even terug naar het begin, naar het wonder van Lourdes.

Hans Bouma schreef daarover een mooi boek. In het voorwoord lezen we:

Men spreekt over 'het wonder van Lourdes' en inderdaad, er gebeuren hier wonderen.

Maar het gaat niet om de miraculeuze genezingen, waarmee men Lourdes zo dikwijls associeert. In de loop van de tijd zijn de accenten duidelijk verschoven. Het wonder van Lourdes heeft geen medisch, maar een spiritueel karakter. Je ervaart het niet aan den lijve, maar aan je ziel. En dan noemt hij: zingeving, een nieuw perspectief, saamhorigheid, menselijkheid, de kracht om te dragen wat er gedragen moet worden.

Op zichzelf verandert er niets. Ziek blijft ziek, gehandicapt blijft gehandicapt. Verdriet blijft verdriet, gemis blijft gemis. En toch is er sprake van herstel.

Zo zijn er veel meer plaatsen, waar zulke wonderen gebeuren. Ze gebeuren ook hier, onder ons. Want het is een wonder als een mens zich weer weet op te richten na een ramp, als iemand de draad van het leven weer te pakken krijgt; als er weer ruimte komt voor een woord dat overeind helpt en de weg wijst.

De wonderen zijn de wereld zeker niet uit!

Amen